

УДК 378.091.33:61

Н.І. Гаїна,**Т.В. Процак,****Л.О. Скорнякова,****Д.О. Пенкіна**

Вищий державний навчальний заклад
України "Буковинський державний
медичний університет", м. Чернівці

ОРГАНІЗАЦІЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ У ВИЩОМУ МЕДИЧНОМУ НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ

Ключові слова: анатомія, людина,
навчальний процес.

Резюме. Сучасний ринок праці лікарів потребує ініціативних, цілеспрямованих і творчих спеціалістів, які повинні мати високий рівень теоретичної та практичної підготовки і вміти своєчасно самостійно приймати важливі рішення, часто від яких буде залежати життя пацієнта. Отже, щоб досягти відповідного професійного рівня необхідно підготувати майбутніх фахівців до самостійної роботи.

Розвиток медичної освіти в Україні та його реформування пов'язані із підвищенням якості освіти випускників вищих навчальних медичних закладів та вимагають нових підходів до організації навчального процесу [2].

Впровадження Україною європейської кредитно-модульної системи у вищу освіту - явище закономірне, обумовлене комплексом чинників: глобалізація ринку праці, створення єдиного інформаційного суспільства, висока конкуренція на ринку освітніх послуг, прогресивне зростання міграції студентів, викладачів та науковців вищих навчальних закладів на ринку освіти і працевлаштування, проблема міжвузівської конвертації дипломів [6, 7].

Згідно з Положенням "Про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах" (3.10.1.), самостійна робота студентів - є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових навчальних занять [10]. Нові шляхи в організації навчального процесу сприяли підняттю на інший рівень і значущості самостійної роботи студента.

Концепція самостійної роботи студентів в умовах впровадження кредитно-модульної системи організації навчального процесу (КМСОНП) спрямована на розвиток особистості майбутнього фахівця, формування його як творця, здатного не лише самостійно здобувати знання та реалізувати їх відповідно до практичних вимог сьогодення. Розширення функцій, зростання ролі самостійної роботи студентів не тільки веде до збільшення її обсягу, а й обумовлює зміну у взаємовідносинах між викладачем і студентом як рівноправними суб'єктами навчальної діяльності, привчатимуть його самостійно вирішувати питання організації, планування, контролю за своєю

навчальною діяльністю, виховуючи самостійність, як особисту рису характеру.

Цілеспрямована сукупність дій студента під керівництвом викладача на основі використання засобів супроводу навчального процесу передбачає самостійність - можливість здійснювати самостійну роботу на основі формування якостей рефлексивного керування. Якщо навчальний матеріал опрацьовується власноручно, самостійно (індивідуально), виконуються завдання від його постановки до аналізу отриманих результатів, то засвоюється не менше 90 % інформації.

Завдання викладача полягає в тому, щоб активізувати і керувати осамостійною роботою студентів, створити для неї найсприятливіші умови за рахунок комплексу організаційно-педагогічних заходів [8].

"Самостійну роботу студента" можна розглядати як метод навчання, як форму організації діяльності студента [4], як вид пізнавальної і практичної діяльності. Сутність самостійної роботи розкривають форми колективної або індивідуальної навчальної діяльності студентів, під час якої вони засвоюють необхідні знання та практичні навички, навчаються плановірно та систематично працювати, мислити, формувати власний стиль розумової діяльності [11].

Клінічне мислення повинно закладатись починаючи з вивчення теоретичних дисциплін першого курсу: анатомія людини, медична біологія, гістологія; в подальшому заглиблюватися на всіх професійно-орієнтованих дисциплінах [10]. Вдосконалення творчого і професійного мислення повинно відтворюватися в майбутньому на клінічних дисциплінах і на подальшому шляху саморозвитку [9, 12].

У контексті сучасної системи навчання

самостійна робота домінує серед інших видів навчальної діяльності студентів після практичної підготовки та дозволяє розглядати накопичувані знання як об'єкт власної діяльності студента.

Отже, метою самостійної роботи студентів є: формування самостійності як риси особистості і засвоєння знань, умінь та навиків. Саме тому вища школа поступово, але неухильно переходить від передачі інформації до керівництва навчально-пізнавальною діяльністю, формування у студентів навиків самостійної творчої роботи.

Перспективою вищих медичних закладів є підготовка ініціативних, цілеспрямованих і творчих спеціалістів, які повинні мати високий рівень теоретичної та практичної підготовки, вміти своєчасно самостійно приймати важливі рішення, що дозволяє розглядати накопичувані знання як об'єкт власної діяльності студента.

Література. 1.Вовканич І.І. Шляхи модернізації навчального процесу з метою підготовки фахівця європейського рівня / І.І. Вовканич, О.І. Свеженцева // Міжнародний науковий вісник. - 2011. - Вип. 3 (22), Ч. 1. - С. 21-26. 2.Ковальчук Л. Я. Основні тенденції розвитку світової вищої школи. Впровадження сучасних технологій у навчальний процес Тернопільської державної медичної академії імені І. Я. Горбачевського: досягнення і перспективи / Л. Я. Ковальчук // Медична освіта. - 2000. - № 2. - С. 5-11. 3.Кононець, Н. Педагогічні інновації вищої школи: ресурсно-орієнтоване навчання / Н. Кононець // Педагогічні науки. - 2012. - Вип. 1. - С. 76-80. 4.Коптева С.И. Инновационные технологии и психологическое сопровождение образования : ИТ и ПС-образование. Мн. / С.И. Коптева, А.П. Лобанов, Н.В. Дроздова. - 2004. - 186 с. 5.Кучер З. Форми самостійної роботи студентів за кредитно-модульної системи навчання / З. Кучер // Трудова підготовка в закладах освіти. - 2007. - № 5-6. - С. 52-54. 6.Мілерян В.Є. Методичні основи підготовки та проведення навчальних занять в медичних вузах / В.Є. Мілерян. - Київ, 2006. - 80 с. 7.Модернізація навчальних планів і програм підготовки лікарів відповідно до нової парадигми розвитку Європейського освітнього простору / В.Ф. Москаленко, П.О. Яворівський, І.Є. Булах та ін. // Матеріали X ювілейної Всеукраїнської навчально-наукової конференції з міжнародною участю "Кредитно-модульна система організації навчального процесу у вищих медичних (фармацевтичному) навчальних закладах України на новому етапі", 18-19 квітня, 2013, Тернопіль, Україна // ТДМУ, "Укрмед-

книга Тс". - 2013 - Ч. 1. - С. 25-28. 8.Нейко С.М. Навчально-методичне забезпечення самостійної роботи студентів / С.М. Нейко // Медична освіта. - 2004. - № 1.- С.13-15. 9.Павко А.І. Сучасний університет в контексті Болонського процесу / А.І. Павко // Міжнародний науковий вісник. - 2011. - Вип. 3 (22), Ч. 1. - С. 57-62. 10.Про впровадження кредитно-модульної системи організації навчального процесу // Наказ МОНУ № 774 від 30.12.2005 р. 11.Сергеенкова В.В. Управляемая самостоятельная работа студентов. Модульно-рейтинговая и рейтинговая системы / В.В. Сергеенкова. - Мн. : РИВШ, 2004. - 132 с. 12.Туркот Т. І. Технологія самостійної роботи студентів, що зберігає їхнє здоров'я (з досвіду роботи) / Т. І. Туркот, І. В. Осадчук // Педагогіка і психологія. - 2006. - № 3. - С 65-73.

ОРГАНИЗАЦИЯ САМОСТОЯТЕЛЬНОЙ РАБОТЫ В ВЫСШЕМ МЕДИЦИНСКОМ УЧРЕЖДЕНИИ

Н.И. Гаина, Т.В. Процак, Л.А. Скорнякова, Д.А. Пенкина

Резюме. Современный рынок труда врачей нуждается в инициативных, целеустремленных и творческих специалистах, которые должны иметь высокий уровень теоретической и практической подготовки и уметь своевременно самостоятельно принимать важные решения, часто от которых будет зависеть жизнь пациента. Следовательно, чтобы достичь соответствующего профессионального уровня необходимо подготовить будущих специалистов к самостоятельной работе.

Ключевые слова: анатомия, человек, учебный процесс.

THE ORGANIZATION OF INDEPENDENT WORK IN THE HIGHEST MEDICAL DEPARTMENT

N.I. Hayina, T.V. Protsak, L.A. Skornyakova, D.A. Penkina

Abstract. The modern labor market needs doctors enthusiastic, self-motivated and creative professionals who need to have a high level of theoretical or practical training and be able to make important decisions in due time, which often will depend on the patient's life. Therefore to achieve an appropriate professional level it necessary to prepare future professionals to work independently.

Key words: anatomy, human, educational process.

Higher State Educational Establishment of Ukraine "Bukovinian State Medical University", Chernivtsi

Clin. and experim. pathol.-2016.-Vol.15, №2(56).ч.2-Р.100-101.

Надійшла до редакції 11.05.2016

Рецензент – проф. О.М. Слободян

© Н.І. Гаїна, Т.В. Процак, Л.О. Скорнякова,

Д.О. Пенкіна, 2016